

nu sige, han kritiserede — en Mand, vi alle kender, Professor Georg Brandes, og hele den Aandsretning, som denne Mand har fremelsket. Jeg vil ikke sige, at det var en sønderlemmende Kritik, nej, det var en Pulverisering af denne Mand, og naar den unge Medarbejder havde pulveriseret ham fuldstændig, saa blæste han Støvet bort ligesom en Smule Aske, der ligger paa et Bord — og saa levede selvfølgelig Georg Brandes lige stor og lige lille bagefter og var i samme Velgaaende. Det var i Grunden den selvsamme Situation, den ærede Finansminister optraadte i i Gaar, da han talte om Socialismen. Denne Idé, denne Samfundsbevægelse har jo erobret en Trediedel af hele den civiliserede Verden. Den ærede Finansminister blæste den væk, som man blæser et Fingerbøl Aske ned fra et Bord. Det saa ganske flot og rask ud, og den ærede Minister har jo ogsaa høstet Ros derfor i Dag. Den samlede Overklassepresse her i København siger i Dag om Finansministeren, at han er en modig Mand, han satte Socialisterne til Vægs, han vaskede det ærede Medlem fra Horsens ren og lignende. Jeg misunder ikke den ærede Finansminister disse Udtalelser. Jeg tror at kende den ærede Finansminister saa godt, at jeg tør sige, at han heller ikke selv lægger nogen Vægt derpaa, fordi den ærede Finansminister jo lige saa godt som jeg ved, hvordan Lektien vilde have lydt, hvis Finansministeren havde svaret mere velvilligt, end han gjorde. Saa havde man sagt: Der kan I se, hvordan Forholdet er mellem Socialdemokraterne og Regeringen; kan I se, hvilken dyb Afhængighed den staar i overfor Socialdemokraterne, kan I se, hvorledes Finansministeren springer, saa snart Socialisterne knalder med Pisken, kan I se, hvor han danser, saa snart de fløjter. Ja, der er en stor Sandhed i, hvad Lloyd George sagde i sin berømte Tale i Cardiff: De kan prøve at tage med fast Haand om et Samfundsonde eller om en Uret, saa skal De ikke alene se, hvor Overklassen protesterer, nej, De vil møde et Haglvejr af Forsmødelser, Forhaanelser, Raseri fra den Side. Det er den ærede Finansministers Kollega i England, der taler saaledes, og han taler af Erfaring, han har prøvet det. Han er en modig Mand, han er ikke bange, derfor har han udsat sig for det Eksperiment. Men Finansministeren i England er en Reformator. Vor ærede Finansminister er en Statsmand af den Slags, som sidder og

venter paa, at der skal falde røde Faner ned fra Himlen. Der er faldet een, den ærede Finansminister greb den straks og bar den frem. Men jeg tror, at i dette Spørgsmaal er det ikke nogen god Stilling for den ærede Finansminister at sidde og vente, thi der er ingen Fred og Ro at vente i dette Spørgsmaal. Petroleumsmonopolet har vi jo, Befolkningen plyndres i Morgen, som den plyndres i Dag, Befolkningen klager i Morgen, som den klager i Dag. Vi staar her overfor et Problem, der skal og maa løses; og det kan ikke nytte at udsætte det til senere, det bliver aldeles ikke bedre af den Grund. Jeg vil ikke gøre Forsøg paa at omvende den højtærede Finansminister. En Mand af saa helstøbt politisk Temperament omvender man selvfølgelig ikke. Og det vilde være unyttigt af mig her at forsøge paa at klare den socialistiske Idé for den ærede Finansminister. Jeg vil kun sige om dette Spørgsmaal, at Kærnen i den socialistiske Idé er saa simpel, at den ikke er vanskelig at forstaa, for saa vidt man vil forstaa den. Det er den, at Arbejdsmidlerne skal være hele Folkets Ejendom. Jeg tror for min Part ikke, at det er noget, som kommer fra Dag til Dag. Den ærede Finansminister mente, at der vilde blive brændt et Ocean af Petroleum, før det skete. Jeg tror ikke, det er noget, vi vaagner op til i Morgen eller en anden Morgen, jeg tror, der bliver en Overgang, maaske en lang Overgang. Men det er denne Overgang, vi forbereder, og som jeg synes, vi er midt i, og vi Socialdemokrater anviser, hvorledes man lettest kommer til denne Overgang ved at inddrage under Samfundsstyret alle de Samfundsvirksomheder, som er mest modne dertil. Det læses i det socialdemokratiske Program, og der er ikke mange, for hvem dette er ukendt. Den ærede Finansminister har i mange Aar ikke været paa Valgtribunerne, og derfor kender han det maaske ikke. Jeg skal gerne oplæse, hvad der staar i det. Der staar: „Staten og Kommunen overtager de store Samfærdsels- og Samkvemsmidler samt alle Monopoler og alle Virksomheder, der antager Karakteren af Monopoler.“

Hvad jeg har krævet overfor Ministeren, er altsaa fuldt ud i Overensstemmelse med vort Program, og jeg tør forsikre den højtærede Finansminister — men det kan jo kun blive en Forsikring —, at hvis der sad et socialdemokratisk Ministerium her — den højtærede Finansminister talte om